

به نام خدا

سینا سلیمیان 810197528

گزارش کار پروژه اول هوش مصنوعی

الگوریتم های سرچ:

در این پروژه قرار است به بررسی روش های مختلف جستجو برای حل مساله، نحوه پیاده سازی آن ها و تمایز و برتری هر یک نسبت به دیگری بپردازیم.

توضیح کلی پروژه:

در این پروژه یک نقشه داریم و مختصات شروع agent به ما داده شده است. هدف رسیدن به مختصات مقصد است با این شرط که تمام گوی هایی که در نقشه قرار گرفته اند در جای مخصوص خود قرار بگیرند و در این صورت است که ما به goal state می رسیم.

برای راحتی کار، یک کلاس Map داریم که تمام داده ها را پس از خواندن از فایل به فرمت ایده آل در می آوریم و در آن ذخیره می کنیم. همچنین نقشه را در یک آرایه دو بعدی map ذخیره می کنیم.

استیت هایمان را به این صورت تعیین می کنیم که هر استیت شامل مختصات نقطه ای از نقشه که در آن قرار داریم، مختصات مبدا و مقصد توپ هایی که تا به آن زمان برداشته نشده اند و مختصات مقصد توپ هایی که در کوله پشتی مان قرار دارند می باشد. همچنین اطلاعات اضافه مانند عمق نود و مقدار heuristic و توپ های داخل کوله پشتی را در استیت ذخیره می کنیم ولی عامل تمایز استیت ها از هم، 3 صفت اول هستند.

یک کلاس نود برای نگهداری پدر، استیت، نوع حرکت بعدی در مختصات استیت که منجر به رسیدن به goal state نیز داریم.

6 حالت برای بوجود آمدن استیت های مختلف وجود دارد(4 جهت بالا، راست، پایین، چپ و برداشتن توپ و قرار دادن توپ) که در همه ی حالت به جز حالت قرار دادن توپ(drop) ارتفاع درخت یک واحد زیاد می شود. در حالتی که توپ را قرار می دهیم، یک استیت جدید می سازیم ولی آن را expand نمی کنیم.

تمام استیت های دیده شده را در دیکشنری explored ذخیره می کنیم و همچنین تمام نود های قابل بررسی را در آرایه frontier ذخیره می کنیم.

در هر دور یک نود از frontier بسته به الگوریتم مورد نظر انتخاب کرده و pop می کنیم و در explored قرار می دهیم و استیت های جدید که به واسطه ی استیت انتخاب شده ممکن است به وجود بیایند را در frontier اضافه می کنیم.

برای initial state ، مقدار coordinates را برابر مختصات داده شده و مقدار توپ های باقی مانده را برابر مختصات تمام توپ ها و توپ های داخل کوله پشتی را صفر قرار می دهیم.

برای goal state ، مقدار coordinates را برابر مختصات داده شده و مقدار توپ های باقی مانده و توپ های داخل کوله پشتی را برابر صفر قرار می دهیم.

توضیح الگوریتم های پیاده سازی شده:

BFS: در این الگوریتم به این صورت عمل می کنیم که در ابتدا initial node در frontier قرار می گیرد و تا زمانی که frontier خالی نباشد، حالت های مختلف ساختن استیت جدید را بررسی می کنیم و اگر استیتی قابل ساختن بود (مختصات از نقشه خارج نشود و یا توپی در دست داشته باشیم) و قبلا آن را در frontier و یا explored قرار نداده باشیم (حذف حالات تکراری)، نود آن را در frontier قرار می دهیم و همچنین استیت آن را در explored قرار می دهیم تا سرعت بیشتر شود. اما قبل از این کار با تابع is_goal_state() بررسی می کنیم که استیتی که می خواهیم در دیکشنری قرار دهیم، استیت نهایی ما اگر باشد، به جواب رسیده ایم.

IDS: در این الگوریتم یک تابع ids() وجود دارد که الگوریتم depth limited search را از عمق صفر تا ده به توان 9 (یک عدد بزرگ) اجرا می کند و در هر عمق اگر به goal state رسیدیم، به جواب بهینه رسیده ایم. در dfs() هر سری frontier و explored را initialize می کنیم و تا زمانی که frontier خالی نباشد، آخرین عضو آن را خارج کرده و در صورت مجاز بودن، استیت های جدید اضافه می کنیم. اگر جستجوی dfs به جواب نرسیدیم باشد این را در نظر بگیریم که برخی استیت ها در explored قرار دارند که ممکن است برای جستجوی عمقی سایر فرزندان مشکل ایجاد کنند. برای حل این مشکل اگر به استیت تکراری رسیدیم، آن استیتی که عمق کمتری دارد را در explored نگه می داریم.

A*: مانند الگوریتم bfs عمل می کنیم با این تفاوت که در اینجا برای هر استیت یک مقدار heuristic در هنگام ساختن استیت محاسبه و اضافه می کنیم (با تابع calculate_heuristic) و همچنین به جای ذخیره نود ها در صف، آن ها را به صورت درخت heap در نظر می گیریم که با $O(\log n)$ به درخت اضافه می شوند و با $O(1)$ مقدار استیت با مینیمم heuristic را پیدا می کنیم. از دو تابع heuristic استفاده می کنیم:

1. محاسبه ی heuristic به صورت: (manhattan)

```
abs(goal state (y) - current state (y)) +  
abs(goal state (x) - current state (x))
```

این تابع admissible است زیرا بهترین و نزدیک ترین حالت برای رسیدن از یک نقطه به نقطه دیگر را به ما می دهد پس همیشه $h(n) \leq h^*(n)$ می باشد.

همچنین این تابع consistent هم هست. برای برقراری این شرط باید داشته باشیم:

$$H(N) \leq c(N,P) + h(p)$$

در حالتی که از کوتاه ترین مسیر خارج شویم، فرض می کنیم که با مسیری کوتاه تر به استتیت نهایی رسیده ایم که این با فرض اولیه ما تناقض دارد و اگر به مختصات مجاور برویم و از آن جا بخواهیم به مقصد برسیم، در بهترین حالت مساوی با مسیر فعلی باید هزینه بپردازیم.

2.

```
max(abs(goal state (y) - current state(y),
abs(goal state (x) - current state (x))
```

این تابع جواب کوتاه تری نسبت به تابع اول به ما می دهد پس قطعاً admissible است و همچنین اگر از یک مختصات به مختصات مجاور یا هر جای دیگر برویم شرط consistency میبینیم که برقرار است پس consistent است.

Weighted A* : در این الگوریتم به heuristic دوم یک ضریب آلفا می دهیم تا دقت را کاهش ولی سرعت را افزایش دهد.

Test1:

میانگین زمان اجرا	تعداد استتیت مجزای دیده شده	تعداد استتیت دیده شده	فاصله جواب	
0.0023s	249	605	20	BFS
0.0190s	3039	6471	20	IDS
0.0020s	222	498	20	A*(1)
0.0026	233	550	20	A*(2)
0.0019s	245	578	26	Weighted A*(α=4)
0.0013s	187	437	24	Weighted A*(α=6)

BFS path:

Init State -> Right -> Right -> Right -> Down & Pick -> Down & Drop -> Left & Pick -> Right -> Up -> Up -> Left -> Left & Drop -> Right & Pick -> Right -> Right -> Right -> Down & Drop -> Right -> Goal State

Test2:

میانگین زمان اجرا	تعداد استیت مجزای دیده شده	تعداد استیت دیده شده	فاصله جواب	
0.0220s	2304	9014	48	BFS
3.2290s	388504	1439299	48	IDS
0.0020s	299	710	48	A*(1)
0.0120s	1036	3718	48	A*(2)
0.0006s	99	190	48	Weighted A*($\alpha=15$)
0.0003s	99	199	48	Weighted A*($\alpha=4$)

BFS path: Init State -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right
-> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right ->
Right -> Right -> Right -> Right -> Down -> Down -> Down -> Down -> Down -> Down ->
Down -> Down -> Down -> Down -> Down -> Down -> Down -> Down -> Down ->
-> Down -> Down -> Down -> Down -> Down -> Down -> Goal State

Test3:

میانگین زمان اجرا	تعداد استیت مجزای دیده شده	تعداد استیت دیده شده	فاصله جواب	
4.430s	287270	816587	68	BFS
27.833s	3493091	8900666	68	IDS
1.597s	107110	275939	68	A*(1)
1.714s	110900	283534	68	A*(2)
0.394s	35248	81572	68	Weighted A*($\alpha=15$)
0.635s	51528	124236	68	Weighted A*($\alpha=4$)

BFS path:

Init State -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right ->
Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right ->
Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right & Pick -> Down & Drop -> Right
-> Up & Pick -> Down & Drop -> Right -> Up & Pick -> Down & Drop -> Right -> Up & Pick ->
Down & Drop -> Right -> Up & Pick -> Down & Drop -> Right -> Up & Pick -> Down & Drop ->
Right -> Up & Pick -> Down & Drop -> Right -> Up & Pick -> Down & Drop -> Right -> Up & Pick ->
Down & Drop -> Right -> Up & Pick -> Down & Drop -> Right -> **Goal State**

Test4:

میانگین زمان اجرا	تعداد استیت مجزای دیده شده	تعداد استیت دیده شده	فاصله جواب	
0.0047s	457	1019	92	BFS
0.5721s	100036	222839	92	IDS
0.0048s	457	1019	92	A*(1)
0.0048s	457	1019	92	A*(2)
0.0043s	337	739	92	Weighted A*($\alpha=15$)
0.0040s	331	722	92	Weighted A*($\alpha=4$)

BFS path:

Init State -> Right -> Right -> Right -> Down -> Down -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Down -> Down -> Right -> Down -> Down -> Down -> Down -> Down -> Down -> Down -> Left -> Left -> Left -> Down -> Down -> Down -> Left -> Left -> Left -> Down -> Down -> Down -> Down -> Down -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Down -> Down -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Up -> Up -> Up -> Up -> Right -> Right -> Right -> Up -> Up -> Right -> Right -> Right -> Up -> Up -> Up -> Right -> Right -> Down -> Down -> Down -> Down -> Down -> Down -> Down -> Down -> Left -> Left -> Left -> Down -> Down -> Down -> Down -> Down -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Right -> Goal State

نتیجه گیری:

در الگوریتم های uninformed search که محل goal state را نمی دانیم، بسته به اینکه مختصات مقصد کجا است هر الگوریتم می تواند نسبت به دیگری ارجحیت زمانی داشته باشد ولی در تمام این مثال ها الگوریتم BFS با سرعت بیشتری به جواب رسید.

در الگوریتم های informed search چون محل دقیق goal state را می دانیم، agent ما درکی از محل احتمالی دارد و هر استیتی که انتخاب می کند را با یک درکی نسبت به هدفش بر می گزیند به همین دلیل تعداد استیت های دیده شده برای رسیدن به جواب کمتر از uninformed search می شود.

با weighted A^* می توانیم سرعت را برای سرچ افزایش دهیم ولی باید حواسمان باشد که این افزایش سرعت بهای کاهش دقت را به همراه دارد و الزاما مسیر بهینه را برای ما پیدا نمی کند.